

DZIENNIK URZĘDOWY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 9 maja 2024 r.

Poz. 3730

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NPII.4131.1.324.2024 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 2 maja 2024 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr LXVI/586/2024 Rady Gminy Wilkowice z dnia 27 marca 2024 r. w sprawie: zasad udzielania i rozmiaru zniżek obowiązkowego tygodniowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli zajmujących stanowiska kierownicze w przedszkolach, szkołach, a także odpowiednio w ich zespołach prowadzonych przez gminę Wilkowice oraz ustalenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych niektórych nauczycieli, w części określonej w § 1 ust. 2 uchwały w zakresie sformułowania *od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego następującego po miesiącu nieobecności dyrektora*, jako sprzecznej z art. 42 ust. 7 pkt 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2023 r. poz. 984 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą” w związku z art. 32 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78 poz. 483 z późn. zm.), zwanej dalej „Konstytucją RP”.

Uzasadnienie

Na sesji, która odbyła się 27 marca 2024 r. Rada Gminy Wilkowice, zwana dalej „Radą” podjęła uchwałę Nr LXVI/586/2024 w sprawie: zasad udzielania i rozmiaru zniżek obowiązkowego tygodniowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli zajmujących stanowiska kierownicze w przedszkolach, szkołach, a także odpowiednio w ich zespołach prowadzonych przez gminę Wilkowice oraz ustalenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych niektórych nauczycieli, zwaną dalej „uchwałą”.

Jako podstawę prawną przyjęcia uchwały Rada wskazała m.in. art. 42 ust. 7 pkt 2 i 3 lit. b i lit. c w związku z art. 91d pkt 1 ustawy.

Uchwała została doręczona organowi nadzoru 3 kwietnia 2024 r.

W toku badania legalności organ nadzoru uznał, że w części została ona podjęta z istotnym naruszeniem prawa.

W § 1 ust. 2 uchwały Rada wskazała, że *Wymiar zajęć ustalony zgodnie z § 1 ust. 1 dla dyrektora, przysługuje również wicedyrektorowi lub nauczycielowi, wyznaczonemu przez organ prowadzący do zastępowania dyrektora w przypadku jego nieobecności, od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego następującego po miesiącu nieobecności dyrektora z przyczyn innych niż urlop wypoczynkowy.*

Zdaniem organu nadzoru zacytowane powyżej postanowienie jest niezgodne z prawem w zakresie, w jakim przewiduje obniżenie wicedyrektorowi oraz nauczycielowi, wyznaczonemu przez organ prowadzący do zastępowania dyrektora wymiaru zajęć dopiero *od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego następującego po miesiącu nieobecności dyrektora*. W myśl art. 32 ust. 1 Konstytucji RP *Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.* Zgodnie z poglądami prezentowanymi

w nauce oraz orzecznictwie, wyrażona w przywołanym przepisie zasada równości w prawie polega na tym, iż wszystkie podmioty znajdujące się w tożsamej sytuacji winny być traktowane równo, tj. bez zróżnicowań zarówno dyskryminujących, jak i faworyzujących, co oznacza także sprawiedliwie (zob. P. Tuleja [w:] P. Czarny, M. Florczak-Wątor, B. Naleziński, P. Radziejewicz, P. Tuleja, *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz, wyd. II*, Warszawa 2023, art. 32., czy też orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego z dnia 6 kwietnia 1993 r. K. 7/92 OTK 1993 poz. 7 str. 81 i 82).

W analizowanym przypadku nie budzi wątpliwości, że *ratio legis* działań lokalnego uchwałodawcy, stanowiącego w oparciu o przepis art. 42 ust. 7 pkt 2 ustawy, powinno być ustalenie jednolitych zasad udzielania i rozmiaru obniżek dla wszystkich podmiotów objętych dyspozycją przepisu art. 42 ust. 6 ustawy, w tym przypadku na równych zasadach: dyrektorowi i wicedyrektorowi szkoły oraz nauczycielowi pełniącemu inne stanowisko kierownicze w szkole, a także nauczycielowi, który obowiązki kierownicze pełni w zastępstwie nauczyciela, któremu powierzono stanowisko kierownicze. W cenie organu nadzoru, na gruncie przepisu art. 42 ust. 7 pkt 2 ustawy, brak jest podstaw prawnych do różnicowania sytuacji prawnej nauczycieli i wicedyrektorów, którzy obowiązki kierownicze pełnią w zastępstwie. Obniżki tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć na zasadach i w rozmiarze ustalonym przez Radę, przysługiwać powinno na równi, wszystkim podmiotom wymienionym przez ustawodawcę w art. 42 ust. 6 ustawy. Uwzględniając powyższe przyjąć należy, że przepis § 1 ust. 2 uchwały w zacytowanym powyżej zakresie podjęty został z istotnym naruszeniem art. 42 ust. 7 pkt 2 ustawy w związku z art. 32 Konstytucji RP.

Jak wskazano to już wyżej, omawiane uchybienie w przedmiotowej uchwale należy zaliczyć do kategorii istotnych naruszeń prawa. Za istotne naruszenie prawa uznaje się uchybienie, prowadzące do skutków, które nie mogą być tolerowane w demokratycznym państwie prawnym. Istotne naruszenie prawa w uchwale to takie naruszenie, które powoduje, że akt pozostaje w wyraźnej sprzeczności z określonym przepisem prawnym, sprzeczność ta jest oczywista i bezpośrednia, i wynika wprost z porównania treści przepisu z ocenianą regulacją. Chodzi tu o wady kwalifikowane, z powodu których cały akt lub jego część nie powinien wejść w ogóle do obrotu prawnego. W takiej sytuacji konieczne jest stwierdzenie nieważności aktu, czyli jego wyeliminowanie z obrotu prawnego z mocą *ex tunc*, co powoduje, że dany akt, czy jego część nie wywołuje skutków prawnych od samego początku (zob. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 7 marca 2017 r., sygn. akt II SA/Wa 2197/16, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu z dnia 24 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Ol 859/18, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 9 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Gd 693/18; publ. Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych).

Przepis art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stanowi, iż uchwała lub zarządzenie organu gminy sprzeczne z prawem są nieważne. O nieważności uchwały lub zarządzenia w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia uchwały lub zarządzenia, w trybie określonym w art. 90.

Mając powyższe na uwadze, stwierdzenie nieważności uchwały Nr LXVI/586/2024 Rady Gminy Wilkowice z dnia 27 marca 2024 r. w sprawie: zasad udzielania i rozmiaru zniżek obowiązkowego tygodniowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli zajmujących stanowiska kierownicze w przedszkolach, szkołach, a także odpowiednio w ich zespołach prowadzonych przez gminę Wilkowice oraz ustalenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych niektórych nauczycieli – w części określonej na wstępie, należy uznać za uzasadnione i konieczne.

Pouczenie:

Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa, w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Śląskiego
Zastępca Dyrektora Wydziału Nadzoru Prawnego

Iwona Andruszkiewicz